

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 119 (3565) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

A Duna egyes szakaszainak elaknásításával összekötött, zavaró jellegű berepülés volt a tegnapi esti

További területnyeréssel járt a német páncélos erők Vallmontónál indított támadása. Több mint ötezer francia életébe került az angolok véres pünkösdi ajándéka

A MTI jelenti: Május 29-én az esti órákban egyes orosz ellenséges gépek lépték át több útvonalon az ország keleti határát és az ország területét általában délnyugati irányban haladva, átrepültek. Az orosz berepüléssel csaknem egy időben egyes angolok gépei repültek be széles kiterjedésben az ország déli határára. Ezek egy része a Dunától, valamint a Duna-Tisza közén átrepülve, északi irányban távoztak. Másrészt a Kisalföldön történt berepülés után a berepüléssel azonos útvonalon visszarepült. Mind az orosz, mind az angolok ellenséges gépei visszarepülése a késő éjszakai órákban, a berepülés vonalán bonyolódott le. Bombázásról nem érkezett jelentés. Egyes helyeken a légvédelmi tüzérség működésbe lépett. A berepülés zavarójellegű volt, összekötve a Duna egyes szakaszainak elaknásításával.

Brit csapatok is működésbe léptek az aprillai szakaszon

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelentése szerint az angolok az olaszországi harcok nyugati szárnyára való rendszeres áthelyezése pünkösdi hétfőjén a Tirreni tengerpart és Lanuvio között a várt nagy támadást eredményezte. A sulypont az Aprilától északra vezető úttól nyugatra volt, ahol a brit csapatok is működésbe léptek, még pedig első alkalommal. Elkeseredett harcban a németek, akik már a támadás megkezdése előtt visszavonták az állások előtt levő biztosító csapatokat a fővonalból, minden áttörést megakadályoztak. Lanuviotól délkeletre néhány kisebb be-

törést a támadó tartalékok azonnal megtisztítottak. Vallmontónál a német páncélos gránátosoknak a már vasárnap megindított támadása további területnyeréssel járt. A betörés helyét majdnem teljesen eltüntették. Az angolok anyagi vesztesége hétfőn a páncélosok és gépesített tüzérség tömeges harcbevételével következett be különösen nagy volt.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A japán csapatok a Honanban folyó hadjárat során eddig összesen 39185 halottat számoltak össze, ezenkívül 15.830 foglyot ejtettek. A japán csapatok továbbá 250 löveget és nagytömegű egyéb hadianyagot zsákmányoltak.

Vatikáni és francia kifakadások az embertelen angolok légterror ellen

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az Osservatore Romano arról panaszkodik, hogy ellenséges repülőgépek bombákat dobták le a Subiaco melletti Santo Scolascieri kolostorra és teljesen rombadöntötték az épület nagy részét. A kolostor épülete a legnagyobb időkben is tábori kórházul szolgált és jól látható vöröskereszttel volt megjelölve. A Vatikán lapja megvetéssel veszi tudomásul erről a barbár támadásról, amely a cassinói kolostor után hasonló sorsra juttatta ezt az értékes egyházi emléket is.

Párizsból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Franciaország magas egyházi méltóságai pünkösdi hétfőjén a temetési szertartáson ismét határozottan állást foglaltak az angol-amerikai légitámadásokkal szemben és a világ közvéleménye előtt megbélyegezték azt az eljárást, amire 14 nappal ezelőtt, üzeneteikben figyelmeztették angol-amerikai paptársukat. Rámutattak arra, milyen felháborodást kelt a hadműveltség ez a módja a francia lakosság körében.

Párizsból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A keddi párizsi sajtó egyértelmű

felháborodással ostromozza az angol-amerikai vérfürdőt, amelyet az ország déli, északi és nyugati területén a francia polgári lakosság sorában rendeztek.

Franciaország véres Pünkösde több mint 5000 francia életébe került, 7000 ember megsebesült, 100.000 hajléktalanná vált.

Az idei angol húsvéti ajándék is eléggé véres volt, de a pünkösdi még sokkal borzalmasabb. Virágzó városok és falvak ma romokban hevernek. Ha Franciaország megsemmisítésének útjában ebben a mértékben folyik tovább, rövidesen több halottja lesz a polgári lakosságnak a légbombázás következtében, mint amennyi halottat követelt a hadseregtől az 1939—40. évi háború.

A Matin a bombázásokat olyan vérontásnak nevezi, aminek súlyos bűnét semmivel sem lehet lemosni.

Szofióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Duma című lap „Egy világbirodalom hanyatlása” címmel többek között ezeket írja:

Miután Churchill Nagybritanniát Németországgal háborúba sodorta, vakmerő

játékba kezdett, midőn katonailag az Egyesült Államokkal és a Szovjet Unióval szövetségelt. Ezzel a Németország ellen indított háborúja Európa elleni hadjárattá változott át.

A cikk azután így folytatja:

— A brit világbirodalom támaszpontjai már ma is szövetségesei kezében vannak. Ez a háború ahelyett, hogy Németország megsemmisítésére vezetne, feltartóztatlanul a brit világbirodalom felbontásával fog végződni. A brit birodalom szert mások gyámjaként fellépni, de ma már ő maga áll reménytelenül idegen gyámság alatt. Pusztulásának végzetes útjáról nincs visszafordulás.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI

jelenti: Bertrand Russel azt írja a Cap de Sapurdaj Evening Postban, hogy az Egyesült Államok hajóhada ma erősebb az angolnál. Miután az angolok 200 évig uralkodtak a tengeren, most be kell érniük a második hellyel és a lehető legjobb képet kell vágniuk ehhez. Az a dölyfösség, amelyet eddig tanúsítottak, a tengeri hatalmukkal együtt átvándorolt az Atlanti Óceán túlsó oldalára.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint Ecuador miniszterelnöke, Arroyo del Rio, kormányának valamennyi tagjával lemondott. A hatalmat Navarro Allendének, a szenátus elnökének adta át és az amerikai nagykövetségre menekült. A további jelentések szerint a forradalmárok páncélkocsik támogatásával bevették Guayaquil városát.

Halállal büntetik Romániában az átszökött zsidókat

Bukarestből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Capitala keddi száma jelenti, hogy azokat a zsidókat, akik meg nem engedett módon jönnek át a határon román területre, halállal büntetik.

Német lap Imrédy megbízatásáról

Berlinből jelentik: (MTI) Az esseni Nationalzeitung „Imrédy megbízatása” címmel rámutat arra, hogy Imrédy Bélának, aki tárcanélküli gazdasági miniszterként belépett a kormányba, mindenekelőtt az a feladata, hogy az egyes gazdasági szakminiszterek között megteremtse a kapcsolatot és a kormányt szolgáló álljon gazdaságpolitikai tanácsaival. — Ezenkívül még különleges gazdasági természetű kérdések megoldásával is közre kell működnie. Az a tény, hogy most mértékadó módon nyúl bele Magyarország gazdasági politikájába, az egész ma-

gyar gazdasági életben keletszerte nagy visszhangra talál, mivel Imrédy Béla a magyar közigazgatási életnek alapos ismerője.

Az Esti Ujság írja:

Sztójay Döme miniszterelnök, mint a balatonfüredi-tapolcai választókörzet képviselőjelöltje, lezajlott a választókörzetben, ahol dében Balatonfüreden, délután pedig Tapolcán beszélt. Utjára elkísérte vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes, Jancsek Béla földművelésügyi miniszter és mintegy 50 képviselő. A kerületben nagy szeretettel fogadták és érdeklődéssel várják beszédeit.

Hazaérkezett a főispán Budapestről

Nadányi János alispán nyilatkozata budapesti tárgyaásairól

Nagyvárad, május 30. Vitéz Rajnay Károly főispán hétfőn este érkezett vissza Budapestről, ahol kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Úrnál és mint közellátásügyi kormánybiztos, eljárta az illetékes miniszteriumokban a vármegye és a város közellátási kérdéseiben.

Nagyvárad, május 30. Vitéz Rajnay Károly utasítására teljesen átrendezik a főispáni hivatal. Az eddigi vármegyei főispáni hivatal helyiségeibe a városi főispáni hivatal költözik, míg a vármegyei főispáni lakásból, ahonnan dr. Ciffra Kálmán ma költözik ki véglegesen, vesznek el négy helyiséget.

Nagyvárad, május 30. Dr. vitéz Nadányi János alispán, aki a pünkösdi ünnepek előtt több napon át tartózkodott Buda-

pesten, a következőket közölte munkatársunkkal a fővárosban végzett közbenjárásairól:

— A belügyminiszteriumban a zsidók átköltöztetésével kapcsolatban megmondásra váró feladatokról folytattam tárgyalásokat. A közellátásügyi és földművelésügyi miniszteriumban a vármegye tűzifaellátásának ügyét beszéltem meg és biztató ígéretek kaptam. Vegyi vitézi ügyekben jártam el az Országos Vitézi Széknél. A nagyváradai Zrínyi-csoport megalakításáról van szó, amely tudvalevőleg a Vitézi Szék irodalmi és művészeti szervezete és amelybe bekapcsolódnának olyan, a Vitézi Rendhez nem tartozó egyének is, akik irodalmi és művészeti téren konstruktív tevékenységet fejtenek ki.

Holtan találták lakásán özv. Szikszai Lajosné, Darabont Piroskát

Gyilkosság, vagy szívroham áldozata lett
a magános özvegy?

Nagyvárad, május 30. Vasárnap az esti órákban elterjedt a városban az a hír, hogy megdöbbentő rabgyilkosság történt a Ceengeri utcában. A híresztelés szerint ismeretlen tettes, vagy tettesek virágcsereppel fejbeverték Szikszai Lajosné, Darabont Piroskát, Darabont Gyula ipartestületi alelnök, sóáruda-tulajdonos legidősebb leányát. Az első pillanatban gyilkosság látszatát kellették az összes körülmények is. Szikszainé 45 éves özvegyasszony, aki egyedül lakott a Ceengeri-utca 28. szám alatti házban, teljesen visszavonultan élt, rokonaival és ismerőseivel is csak az ablakon keresztül érintkeztek a vasárnap este 7 óra tájban találtak reá vérezen összecsvé szobájában.

Szombaton este özv. Szikszainé napi munkájának elvégzése után egészségesen tért haza lakására, magával hozván a sóárudából befolyt pénzösszeget. Az özvegy ugyanis édesapja üzletében, mint pénztárosnő dolgozott. Előzőleg még megbeszélte, hogy az ünnepi ebédet édesapja lakásán fogyasztja el, majd felkeresi testvérét. Hogy mi történt szombat este 7 óra tájban, arra vonatkozólag pontos adatok egyelőre hiányoznak.

Vasárnap délelőtt nem jelent meg az ebéden özv. Szikszainé Lajosné; vártak reá a késő délutáni órákig, majd este hét óra tájban Darabont Gyula vejevel, valamint annak kislányával együtt elindult megérni, mi történt a leányával. Zörgették a kapun, majd a lakás ablakán is, de senki sem jelentkezett. Az egyik nyitvahagyott ablakon keresztül ekkor bemászott Darabont kis unokája, aki néhány pillanat múlva kétségbeséssel mondta el, hogy a néni véreben fekszik a szobában.

Erre Darabont Gyula és veje is bemásztak az ablakon és elestételni próbálták.

Fakiosztás május 30, 31-én és június 1-én

Nagyvárad thj. város közéleti ügyosztálya 2310-1944. k. é. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy a Közéleti Ügyosztály 1944-45. tűzifa-évre a fakiosztást a következőkben szabályozza. Mindazok, akik fős tűzifakészletét jelentették be az alatti kedvezményt nem élvezhetik. Minden falpra az alatti tűzifakereskedőnél 50 kg. tűzifa vásárolható a hirdetmény megjelenésétől számított 5 napon belül. Az 50 kg. tűzifán kívül bármelyik szénkereskedőnél még 50 kg. szén is vásárolható. (Szén vásárolható: Zathureczky, Ludvig kereskedőknél).

Felhívom a tűzifakereskedőket, hogy az elszámolásokat a hirdetmény napjától számított 6 napon belül kötelesek benyújtani a Közéleti Ügyosztályhoz. — Ugyancsak be kell adni azon elszámolásokat is, amelyeket 50 százalékos szabad készletből szolgáltatottak ki.

Május hó 30-án:

Szabó Sára faterlepen: (várad-velencei állomás); Terézia, Tamásy tábornok, dr. Károly Irén, Sándor, Vizi utcák.

Ludvig Gyula faterlepen: (Dante-u. 12. sz.). Székely Ilona, Benedek Elek, Ilona, Károly, Sándor, Sándor, Örvény, Károly.

találtak Szikszainét, azonban minden kísérletük hiábavalónak bizonyult: az asszony már halott volt. Értésítették a rendőrséget ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre Nemeth Antal detektívfelügyelő vezetésével.

A helyszíni vizsgálat megkezdése után az a vélemény alakult ki, hogy vagy bűntény történt, vagy pedig véletlen szerencsétlenség. Ezt a kérdést a törvénytörési bíró határozta el. A család tagjainak kihallgatása után

Zöld gyepen álltak basszút a színészek az újságírók casszmájú kritikájért

4:1 a színészek külső erővel felirissított labdarugó-csapata javára

Gyönyörű májusi idő kedvezett az újságírók és színészek labdarugómérkőzésének. Sereglett is a közönség, mintha valami bajnoki torna készülődött volna az Erzsébet-ligeti sportpályán. Fél 11-re már körülbelül 2000 néző gyűlt össze a lelátón és az állóhelyeken.

A játékosok nagy izgalommal vették fel a lila-fehér és a zöld-fehér labdarugó jelmezeiket. A színészeknél különösen rendkívüli buzgóság uralkodott, halálisan komolyan vették az ügyet a csapatkapitányuk, Gulácsy hevesen tiltakozott, mikor észrevette, hogy az újságírók, csapatuk legjobb embereinek igazolatlan távolmaradása miatt, lét-számkiegészítés céljából idegen segéd-erőkhöz folyamodnak. Minthogy tiltakozása nem vezetett eredményre, ő is tartalékba vezényelte Szabó Ernőt és Tanay Emilt, akiktől nagy teljesítmények nem voltak várhatók a helyettük kevés-

próbálta a rendőrség tisztázni azt a körülményt, hogy milyen összegű pénz lehetett özv. Szikszainénál. Mivel különböző információkat adtak a rendőrség átvizsgálta az üzleti könyveket és azokból fogják pontosan megállapítani, hogy mennyi pénz volt nála.

A helyszíni szemle megkezdése után a holttestet elszállították és dr. Beóthy Konrád tanár boncolta fel. A boncolás eredményét még nem hozták nyilvánosságra. Értésülésünk szerint azonban megállapították, hogy a holttesten külső erőszakra való nyomok nem találhatók és a halált szívbénulás idézte elő. Valószínű, hogy szívrohamszerűség, majd szívroham lépett fel és özv. Szikszainé szívrohamában tépte ki a haját, szaggatta meg ruháit és estében verte be fejét a virágcserepbe, amely mellette fekvő a földön.

A rendőri vizsgálat még folyik.

bé ismert színházi alkalmazottakat állított be.

A két csapat teljes névsorát azonban nehéz volna megállapítani, mert az első iramok, bakkövések és lesántulások után mindkét részen szinte percenként változott a tizenegyek összetétele. Az újságíróknál Hulmány, Jeszó, Betnár, Jávör, Szikszai és Tóth, a színészeknél pedig Gulácsy, Horváth, Bakó, Lendvay, Halasi, Giszfeld és Ross voltak a szigorúan szakmabeli, illetve kiemelkedőbb érdekességű személyiségek.

A mérkőzés megkezdése előtt Csusz Gyula játékezőt a lovagias formáknak megfelelően felszította a csapatokat:

— Beküldetek ki fiúk!

De mindkét részen konok harcok kezdődtek, mire a két csapat a játékezőket, valamint Kemény Gizi és Czéh Gitta partjelzőkkel az élen, a közönség nagy tettezőnyilvánításai között kifutott a pályára.

Ott Jeszó Sándor és Gulácsy Albert csapatkapitányok tréfás bevezető beszédében babérkoszorút nyújtottak át egymásnak. Jeszó a színpadon ki nem érdemelt babérok pótlására tett feltehetően célzásokat, míg Gulácsy a kilátásba helyezett vereség gyászszertartásának kellekeként nyújtotta át a színészek koszorúját.

A kezdőrugást Jurik Julcsi tökéletes táncleppéssel végezte, mire megindult a gyilkos küzdelem. Be kell ismerni, hogy a közönség a színészek mellett foglalt állást, ami azonban kétségkívül az újságírók népszerűsítő tevékenységének eredménye...

A 10-ik percben mégis az újságíróknak sikerült a vezető gölt megszerelniük. Betnár remek lövése s a Ross-védelem következtében. Később azonban homokpadra jutottak az újságírók akciói egy göllövés kivételével, amelyet a színészek kapuja mellett tartalékban álló Tanay örjögöen lelkes befutással védett ki. A színészek erre elesapták Ross Joskát s helyette egy zenészt állítottak be a kapuba, az újságíróknál pedig a sorozatos lesántulások miatt tartalékok igénybevételét tette szükségessé. A megváltozott erőviszonyok aztán a színészek javára billentette a mérleget, akik az első féldő végefele még is szerezték a kiegyenlítő gölt. A második féldő kezdő rugását Hamvay Luci drámai erővel hajtotta végre, a további fejlemények azonban a megfogyatkozott színházi erővel küzdő újságírók számá-

Mozik műsora:

APOLLO: Jónán élsien.
BELVAROSI: Tengérpárti randevu.
CASINO: A pusztai királykisasszony.
KORONA: Idegen utakon.

ra mutatkoztak tragikusnak, mert a színészeknek ismételtén félreírtett csapata újabb három göllal fölényes győzelmet aratott.

Bár felmerült a mérkőzés megvisszatartásának lehetősége is, a küzdőfelek tudomásulvették az eredményt s két hordó sör elfogyasztásával állították helyre a teljes békeállapotot.

A bombakárosultakért

Légtűzöltségi végösszeg: P 27.435.02
Balogh István kereskedő 50.—
N. N. Czira Kálmán halála alkalmából koszorúmegváltás-ként 25.—

Összesen: P 27.510.02

Kereskedők májushavi szappanelszámolósa

Nagyvárad thj. város közéleti ügyosztálya 2322-1944. k. é. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város területén működő fűszer, szatóc és vegyeskereskedőket, hogy a májusi havi szappanelszámolás június hó első napjaiban fog megtörténi a liszt, cukor és petróleumjegyek elszámolásával egyidejűleg.

Együttal közlöm a kereskedőkkel és fogyasztókkal, hogy az elszámolás megtörténte után májusi vagy korábbi szappanjegyek el nem fogadhatók, illetőleg be nem válthatók, mert ezeket a közéleti-mérési hivatal sem fogadja el elszámolásra a kereskedőktől.

Az elszámolásra vonatkozó rendelkezés nem teljesítése vagy megszegése a további szappanelszámolásból való azonnali kizárást vonja maga után.

Nagyvárad, 1944. május hó 30.

Nagyvárad thj. város közéleti ügyosztálya

Felvidéki István és dr. Rónay Ida esküvője

Vasárnap a Székelyegyház Jézus Szíve kapujában tartották esküvőjüket dr. Rónay Ida, a közönség alorvosnője, a NAC orvosa és Felvidéki István hírlapíró, lapunk jelenleg katonai szolgálatot teljesítő munkatársa. Az esküvőn a rokonnok és ismerősökön kívül az orvosi kar képviselőit dr. Rencz Antal, a közönség igazgatóorvosa, dr. Csete Emil sebészorvos és dr. Krüger Viktor főorvos, valamint a menyasszony több kártársa, a Gyógyszerész Egyesület és NAC névében Ajtay Gyula gyógyszerész, a Szent László Nyomda R. T. igazgatója megbízásából Cserey Dezső, az Erdélyi Néplap szerkesztőségétől Papp György, a Magyar Lapok részéről pedig Horváth Imre hírlapírók jelentek meg. Az esketési szertartást dr. Hosszú László teológiai tanár végezte, aki megkapóan szép beszédet intézett a fiatal párhoz. Ezután a jelenlévők a jókívánatok özőnével halmozták el a fiatal, bájos új menyecskeket és Felvidéki Istvánt, akinek feleségével együtt mi is úgy lapunk, mint a magunk nevében a legjobbakat kívánjuk.

Kavehazakban és vendéglőkben kerri a MAGYAR LAPOK-at

Továbbra is a támadó arcvonal nyugati szárnyán van az olaszországi harcok súlypontja

Meghiúsultnak tekinthetők a Róma rajtaütésszerű elfoglalására irányuló ellenséges kísérletek. — Ismét jelentős veszteségeket szenvedtek birodalmi terület fölött az angolszász bombázók

Zavarójellegű volt a vasárnap esti és hétfő délelőtti ellenséges berepülés

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A Führer vasárnap fogadta Oshima császári japán nagykövetet, akivel hosszabb megbeszélést folytatott a német-japán együttműködés időszerű kérdéseiről a két nép közös hadviselésének keretében. A Führernél lefolyt megbeszélésen résztvett Ribbentrop birodalmi külügyminiszter is, aki még egy hosszabb szíves megbeszélést folytatott Oshima nagykövettel.

Hivatalos jelentés az ellenséges berepülésről

A MTI jelenti: Május 28-án az esti órákban egyes ellenséges gépek kelet felől berepültek légiterünkbe és azt több utvonalon átrepülve, délnyugati határunkon át távoztak. Ugyanazon nap a késő esti órákban egyes ellenséges gépek délfelől is sok utvonalon átrepültek légiterünkbe és északon léptek ki.

Május 29-én a korahajnali órákban feltételezhetően ugyanazok az ellenséges gépek délfelől keletnek, illetve észak felől délnek haladva, repültek vissza. Bombázásról eddig jelentés

nem érkezett. A légvédelmi tüzérség több helyen működésbe lépett és vadászaink az átrepülést hatásosan zavarták.

A MTI jelenti: Május 29-én a reggeli órákban nagyobb angolszász kötelékek repültek be délfelől Keleti-Németország területére. Vadászkoztatásokkal történt összeütközés következtében az ellenséges kötelékek szétszóródtak és Magyarország nyugati légiterét átrepültek. Több ellenséges repülőgépet lelővést jelentettek. Bombázásról jelentés nem érkezett.

Elkeseredett harcok Vallmontontól délkeletre

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Olaszországban a harcok súlypontja továbbra is a támadó arcvonal nyugati szárnyán volt, ahol különösen Vallmontontól délkeletre elkeseredett harcok fejlődtek ki. A középső szakaszon a körülbelül Cepranoig terjedő részen az amerikaiak a hegyes vidéken csak bizonytalanul követték a németeknek megrövidített vonalakba való visszavonulását. Aknazárak és más akadályok tették lehetetlenné az amerikaiaknak és a kötelekben harcoló marokói hadosztályoknak, hogy nagyobb erőket vonjanak össze a német biztosító állások elleni támadásra.

A harcok másik súlypontja vasárnap is, mint az előző napokon, a Castro de Volsti és Ceprano közötti részen volt. Az amerikaiak nem kevesebb, mint 400 páncélost vetettek be a Liry völgyében megindított támadásba. A német páncéltörők hatásos elhárító tüze miatt mégis csak néhány kilométert tudtak előrenyomulni

és meg kellett elégedniük azzal, hogy Ceprano romjait, amelyet a német védelem főerői már szombaton tervszerűen kiürítettek, elfoglalják a vasárnap esti órákban. Páncélvadászokkal, közelharc eszközökkel és robbantóanyagokkal, legalább 61 páncélost semmisítettünk meg. Az olasz harctér többi szakaszán vasárnap nyugalom volt.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti az olaszországi arcvonal helyzetéről:

Vallmontontól délre pünkösd első napján is változatlan hevességgel tartottak a súlyos harcok. A német védelmi erők teljesen szétzúzták az amerikaiaknak minden fázisában, hogy észak felé keresztül törjenek. A Róma rajtaütésszerű bevetélére irányuló erőfeszítések meghiúsultak tekintendők, annál is inkább, mert Aprilia szakaszán is meghiúsultak az amerikai hadosztályok minden előretérése a német vonalak tervszerű megrövidítésén.

A véderőfőparancsnokság jelentése

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Vasárnap az olasz hadterén még mindig a sikeres elhárító harcok jegyében állott. Hadosztályaink az Aprilia-Vallmontone-szakaszon az ellenfélnek erős páncélos erőktől támogatott áttörési kísérleteit, elkeseredett harcokban visszaverték. Az utóvédeink által eddig szívesen védett Aprilia romhalmazát átengedtük az ellenségnek. Páncélos gránátosaink Lannoviotól keletre haladéktalanul megindított ellentámadással megfeszítettünk egy ellenséges betörési helyet. Vallmontontól délre az előző napok betörési helyét kelet és északnyugat felől intézett támadásokkal összeszűkítettük. Utóvédeapataink a Roccaorga-

Castro dei Volsti-szakaszon Guigliano völgyben a szoroson utána nyomuló ellenség minden támadását heves harcokban visszaverték.

Keletről nem jelentenek különösen eseményeket. A szovjet utánpótló forgalom ellen éjjel-nappal eredményesen folytattuk a támadásokat. Légi fegyvernemünk súlyos támadásainak célja számos pályaudvar volt, főként Sepetovka és Korospeni.

Északamerikai bombázó kötelékek vasárnap a déli órákban erős vadászvédelemmel benyomultak nyugati és középnémet területek fölé. Robbanó- és gyújtóbombák ledobása következtében károk keletkeztek, főként Köln lakóterületén és Közép-Németország néhány városá-

ban. Rendkívül kemény légi harcokban a légvédelmi tüzérséggel megsemmisítettünk 75 ellenséges repülőgépet, köztük

Heves tengeri ütközetek voltak az angol keleti és déli partvidék mentén

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Erős német gyorsnaszádkötetek május 23-ára virradó éjszaka az angol keleti és déli partvidék mentén nagy területen hadműveleteket hajtottak végre. A német gyorsnaszádok parancsnokának és legénységeinek jelentései szerint Brightontól délre hosszabb időn át tartó heves tengeri ütközetnek voltak tanúi. Az ütközet során a brit rombolók és brit ágyúnaszádok tüzeltek egymásra. A lövöldözés során, amelyet a német hajók legénysége zavartalanul tudott megfigyelni, az angol ágyúnaszád több találatot ért el egy rombolón, amely aztán a naszádot oly hatásos tűz alá vette, hogy rövid egymásutánban több találat érte. A találatok a hajókon kétségtelenül súlyos veszteségeket idéztek elő a legénység sorában, sőt nem lehetetlen, hogy az

50 darab négymotoros bombázót. Kilenc további repülőgépet az ellenség a megszállt nyugati területek és az Angliakörülí tengerrész felett veszített el. Egyes brit repülőgépek az elmúlt éjszaka Mannheim város területére bombákat dobtak. Német harcú repülőgépek eredményes támadásokat intéztek Torquai és Brighton brit kikötővárosok, valamint néhány keletangliai célpont ellen. Robbanásokat és tüzeket figyeltek meg.

Bukarest. (MTI): Az Orient rádió jelenti: A május 28-i román hadijelentés közli: Beszarabiában az Aleo-Dnyeszter mentén és a moldvai arcvonalon semmi említésre méltó esemény nem történt.

egész hajó elpusztult a találatok következtében.

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: Az Interinf légügyi tudósítójának értesülése szerint a Közép-Németország fölé előretörő északamerikai alakulatok és a német légvédelmi erők között hétfőn lefolyt légieseták ugyanolyan hevesek és elkeseredettek voltak, mint az előző napok súlyos és az amerikaiak szempontjából veszteségteljes harcok. Kelet-Mecklenburg, valamint Közép-Németország különböző vidékei fölött drámai légieseták játszódtak le, úgyhogy az ellenség repülőitjárat hamarosan ejtőernyős csoportok és égvéleményen amerikai bombázók messzire láthatóan jelölték. Bár a lelővések számáról még nincsenek pontos adatok, már most bizonyos, hogy az északamerikaiak vesztesége ismét jelentős volt.

Háromórás légi harc német terület fölött

Berlin. (MTI) Az Interinf értesülése szerint pünkösd hétfőjén a déli órákban ismét heves légi harcok folytak a Birodalom területének különböző részein. Az északamerikai harcú kötelékekkel — amelyek erős távolságú vadászvédelemmel repültek be Északnyugati és Észak-Németország fölé — német vadász- és rombolóerők már a berepüléskor szembeszálltak. Mecklenburg térségében, valamint Magdeburgtól keletre elkeseredett légi harcok fejlődtek ki és ezek során a német vadászok szétszörták az ellenség vadászvédelmét, benyomultak az északamerikai bombázó kötelékek közé. A légi harcok az északamerikai kötelékeknek az Északi tenger térségében és a Közép-Németországban való további útján is tartottak.

Berlin. (MTI): Az Interinf jelenti: Több német vadász- és romboló repülőrajtól még nem érkezett jelentés a pünkösd hétfőjén lezajlott légi harcokban kivívott eredményekről. Eddig 62

amerikai repülőgépet lelővést jelentettek. A lelőtt gépek legnagyobb része négymotoros bombázó volt. A német vadászrepülőök beszámolója szerint, az északamerikai nagytávolságú vadászgépek kétségbeesett kísérletekkel igyekeztek megakadályozni a német gépeket abban, hogy betörjenek az amerikai bombázóalakulatokba. A Keleti tenger vidékén különösen a német romboló repülőgépek tüntek ki. Az ágyuk tüzeben sok amerikai romboló valószínűleg szét hullott a levegőben. A körülbelül három óráig tartó harcok során, egy percenként csökkenő, elkeseredett légi harcokban, állandóan zavarták az amerikaiakat. Pünkösd hétfőjén az Olaszországból Ostmark irányában előnyomuló amerikai repülőgépek ugyancsak erős német védelembe ütköztek, az eddigi még nem teljes jelentések szerint legkevesebb 26 amerikai gépet lőttek le, köztük 20 négymotoros bombázót.

Angolszász repülőök újabb „hőstettei”

Koblenz. (MTI) A Német Távirati Iroda értesülése szerint amerikai repülőgépeknek polgári személyek, főként asszonyok és gyermekek ellen vasárnap

intézett támadásai alkalmával a Rajna-vidéken. Remagen mellett három kétmotoros vadász mély repülésrel, fedélzeti fegyvereivel megtámadta a köln-

VEG festőde

felvételi üzletei:

Bémer-tér 2 Tel.: 33-40, Szt László-tér 14 Tel.: 22-17

U. üzlet: Hitler Adolf utca 1. Telefon: 24-58

Gyár: Hitler Adolf utca 40. Telefon: 21-08

dücseldorfi hajózási tereg egyik személygőzöst. Az Ostmark-nevű személygőzös abból a magasságból, amelyben a repülők fölötte elszálltak, könnyen felismerhető volt, hogy kiránduló hajó. A támadás alkalmával 6 személy életét veszítette, köztük három asszony és egy gyermek. Súlyosan megsesült 19 személy, köztük 11 asszony és 1 gyermek. Ezenkívül sokan könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Arveillerben amerikai repülők fedélzeti fegyvereikkel a fürdőzökre tüzeltek. A polgári személyek ellen intézett további támadások során Bendheim mellett Néstrubban egy gyermek súlyosan megsesült a fedélzeti fegyverek tüztől.

Páris. (MTL.) Az Interinf jelenti: A hétvégi támadások közül különösen két példa mutatja a francia terület ellen intézett angol-amerikai támadásoknak nagyrészen kimondottan a polgári lakosság ellen irányuló terrortámadás jellegét. Az amerikai és angol bombázók a Maison Laffite versenypálya közelében közelében dobtak le bombákat, amelyek következtében a Philippi és D'Okhiyeen ismert versenystállók megsemmisültek. Ezenkívül eltaláltak egy vonat, amelyen versenylátogatók ültek. Egyedül ebben a vonatban 60—70 ember vesztette életét. További példa az Angers város elleni támadás. Itt olyan negyedeket találtak el, amelyeknek nincs semmi katonai jelentőségük. Jellemző, hogy az angol-amerikai gépekéről itt sok időzített bombát dobtak és ez rendkívül megnövelte a mentési munkálatokat. Eddig kerekén 100 halottól és 200 sebesültől tudnak. A város központjában és a külső kerületekben igen nagy a kár a lakónegyedekben. A székességház értékes ablakai különösen megrongálódtak. A kórházat is bombák rongálták meg. Egy kórház tetőfalat kapott. Egy gyermekotthon ráomlott lakóira. Remélik, hogy 50 gyermeket és több lelkezt még ki tudnak ázni a romok alól.

Vichy. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: A francia rádió hírfőn reggel közölte a péntek szombat és vasárnap angol-szász támadások áldozatainak újabb számát. *Összesen több, mint 4000 halottal és több ezer sebesülttel lehet számolni.* Az ifjúsági szervezetek mentőmunkája mindenhol kiváló volt.

Dr Dücső Jánosné előadása a Magyar Nemzetiszocialista párt helyiségeiben

Nagyvárad, május 30. A Magyar Nemzetiszocialista Párt helyiségeiben, a párttagok nagy érdeklődése mellett vasárnap délelőtt előadást tartott dr. Dücső Jánosné, az országos női csoport vezetője. Beszédében azt hangsúlyozta, hogy a magyar nemzeti szocialista célok még nem valósultak meg a zsidókérdés megoldására irányuló eddigi intézkedésekkel. Magukat a zsidókat sem tették még teljesen ártalmatlanná a mai napig végrehajtott rendelkezések, de még számos probléma vár megoldásra különösen az etnikai vonalon. S ugyanakkor az új rendszernek esküdt ellenénei állanak lében, hogy érvényesítsék befolyásukat és esetleg lerombolják az eddigi megvalósításokat is. A magyar nemzetiszocialista társadalom harc korszaka tehát még korántsem ért véget, azért — mondta — a legnagyobb éberségre és az erők komoly és tettekre készen összefogására van szükség a teljes diadal kivívása érdekében. A nagyérdekeségű, lelkes és meggyőző előadást Ladik Sándor megyei vezető szavai vezették be a beszéd elhangzása után dr. Balogh József városi vezető mondott köszönetet a kiváló szónoknak.

Lélekemelő ünnepségek keretében ülte meg Nagyvárad a Hősök ünnepét

Szombaton este fáklyásmenet volt, vasárnap délelőtt pedig nagyszabású katonai ünnepségekkel emlékeztek élő és halott hőseinkre

Nagyvárad, május 30. Vasárnap Hősök napját ünnepelték szerte az országban és az országos ünnepségek közül Nagyvárad is méltó módon vette ki részét. A katonai és polgári hatóságok már napokkal előbb elkészítették a nagyszabású ünnepségek rendjét, amely a szombat esti fáklyásmenettel kezdődött. Vasárnap délelőtt a protestáns leventék ünnepi istentiszteletén, a katolikus leventék pedig a Szent László-téren táborigényesen vettek részt, majd 11 órakor került sor az Országzászló előtti emlékünnepségekre. — Kezdesre felvonultak az emlékoszlop köré a honvédség, német véderő, leventék és polgári egyesületek alakulatai. A ka-

tonazenekar nyitotta meg az ünnepélyt a Szózatral, majd két levente két hazafias költeményt szavalt. Ezután Arany Páskál prem. rendi kanonok, a Levente Egyesület elnöke tartott ünnepi beszédet, amelynek teljes szövegét holnap számunkban közöljük. A magasszabású beszéd után a katonazenekar a díszkegyet játszotta, aztán az emlékoszlop megkoszoruzására került sor. A honvédség, német véderő, német konzulátus, víztérek, város, megye, leventék, tüzharcosok, Magyar Megújulás Pártja, Ipartestület és a MAV koszorúinak elhelyezése után diszponálás fejezte be a nagyszabású ünnepségeket.

A június havi hadisegélyek kifizetésének sorrendje

Nagyvárad thj. város adóhivatala a június havi hadisegélyeket az alábbi sorrendben és időben fizetik ki:

Városi főpénztár (földszint 1. számú szoba.)

1944 június 1-én	1-től 250-ig
" 2-án	251-től 500-ig
" 3-án	501-től 750-ig
" 5-én	751-től 1000-ig

Adóhivatali pénztár (földszint 10. sz. szoba.)

1944 június 1-én	1001-től 1300-ig
" 2-án	1301-től 1600-ig

" 3-án	1601-től 1900-ig
" 5-én	1901-től 2200-ig
" 6-án	2201-től tovább.

A hadisegélyek kifizetése a fenti napokon d. u. 4 órakor kezdődik.

Figyelmeztetjük az adóhivatalt az érdekelteket, hogy a közölt sorrendtől nem tér el és aki a fenti időpontban nem jelentkezik, annak hadisegélyét csak 1944 június 15. után fizetik ki. Nagyvárad, 1944. ájus hó 25.

Vitéz Morvay Árpád s. k. adóhiv. főnök.

Felhívás az összes vendéglátó iparosokhoz

A m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter Ur rendelete alapján felhívjuk minden olyan vendéglátó iparos (szálloda, vendéglő, étterem, kocsmá, kávézó, kávéház, kávéház stb.) tagjaink

figelmét, akik iparjogszóvitvánnyal rendelkeznek, tekintet nélkül arra, hogy iparát folytatja-e vagy nem, hogy f. év június hó 4-ig a lentebb megadott címre a következő adatokat jelentsek be:

a) egyéni cég a tulajdonos nevét (céget), közkereseti, betéti és korlátolt felelősségű társaság a tagok nevét, minőségét s részesedési arányát, részvénytársaság és szövetkezet a társaság céget,

b) azt, hogy az egyéni cég tulajdonosa, illetve a közkereseti, betéti és korlátolt felelősségű társaság tagjai az 1600—1944. ME. sz. rendelt 14. §-a szempontjából hogyan minősülnek;

c) a lakóhelyét (telephelyet) község, utca és házszám megjelölésével;

d) az ipar (kereskedés) megjelölését, amiről a bejelentő iparjogszóvitványa szól;

a) a ténylegesen gyakorolt ipar (kereskedés) megjelölését;

f) az értelmiségi és egyéb alkalmazottak számát külön részletezni;

g) az utolsó év bruttó forgalmának összegét.

A bejelentés ajánlott küldeményként feladott postai levelezőlapon, tehát semmire sem levélben, vagy más módon, hanem csakis postai levelezőlapon lehet és kell megtenni.

Ha valamely bejelentésre kötelezett több szakmai csoport alá tartozó ipar (kereskedés) üz, köteles minden szakmai csoporthoz bejelentést tenni annak megjelölésével, hogy bejelentését mely csoportoknál tette meg.

A bejelentés elküldendő: Rohringet Endre dr. miniszteri biztos, Budapest, Lónyay-u. 2. sz., a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületé.

Részletes felvilágosítást ad a titkári hivatal.

Elnökség.

Forradalom tört ki Ecuador fővárosában

Lisszabon. (MTL.) A brit híroroda jelenti Ecuadorból, hogy az ország fővárosában hétfőn forradalom tört ki a katonaság és a polgárság között. A mozgalmat hír szerint a jelenleg száműzetésben élő Ubarra, volt elnök hívei irányítják.

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készit.

A vörös diktátor

Irta: Staloff Alexander Mihajlovics

VIII. FEJEZET

Amelyben a főszereplő elérte célját: a korlátlan és kizárólagos hatalmat, de nyugalmát nem találja meg.

Az 1921. év szörnyű pusztításai és a kronstadti matrózlázadás új teherpróbát állított a vörösre mázolt birodalom vezetőit. Azok a matrózok lázadtak fel 1921-ben a bolsevista kormány ellen, akik a diadalmas forradalom alkalmával a legmegbízhatóbbak voltak. Komoly veszedelembé került a kormány és Sztalin vette kezébe az irányítást. Személyesen vezette azokat a csapatokat, amelyek leverték a lázadást és a győzelem után annak valamennyi résztvevőjét felkoncoltatta. Itt lépett vezetői pozícióba először a nagy nyilvánosság előtt és e lépés után építette ki fokozatosan azt a pozíciót, amely a diktatori hatalmat kezébe juttatta. A kronstadti győzelem után szervezték meg a kommunistapárt politikai irodáját és ennek titkárául Sztalint választották meg. Eredetileg egyszerű adminisztratív posztnak szánták a titkári tisztséget. Sztalin azonban lassan-lassan kezébe ragadta előbb a párt, majd ennek révén az

állami adminisztráció legfőbb irányítását. Így történt meg, hogy noha Sztalinnak az államügyek vezetésében egészen 1941. évig hivatalos szerepe nem volt. Oroszországban éppúgy, mint nemzetközi viszonylatban őt tekintették korlátlan diktátornak és valóban ő volt 1926 óta a hatalom mindenható birtokosa.

Ugyancsak az 1921. év végén történt meg a nagy fordulat a kormányzati politikában. Az inség és a harc kommunizmus időszaka vége felé közeledett az orosz népet. Lenin belátta, hogy a kommunizmusra való áttérést átmenet nélkül megvalósítani lehetetlen. Kiadta a jelezőt: Lélegzétvételt kell adni a társadalmi és gazdasági életnek és fokozatosan hajtani végre a szocializálást. Ez a lélegzétvétel volt a Nevaja Ekonomiceszkója Politika, a NEP-i.

Leninnél ez volt az utolsó, számottevő intézkedése. Röviddel utána elkezdődött a hosszú, súlyos betegeskedés, amelynek végzettségét eleinte csak kevesen látták. Sztalin is azok közé tartozott, akik idejekorán felismerték a közelgő katasztrófát. És ettől kezdve minden alkalmat felhasználta, hogy a

Lenin halála utáni időre a korlátlan hatalmat a maga részére kaparinthassa meg. Akkor még szinte elérhetetlen ábrándnak látszott ez. A bolsevista párt Lenin után Trockijt tartotta vezérének. Amde akkoriban Trockij is betegeskedett és az idő rendkívül alkalmas volt arra, hogy Sztalin a maga kártyáit megjátssza. Amikor Trockij észrevette Sztalin befolyásának túlságos növekedését, panaszt tett Leninnél, aki megtorló intézkedéseket helyezett kilátásba. Sztalin azonban ügyesen tologatta a kulcsokat, míg Lenin állapota újra rosszabbra fordult. Trockij újra gyengélkedni kezdett és Sztalin a legnagyobb barátságot ezínelve beszélt rá, utazókét egészségére helyreállítása céljából a Fekete tenger vidékére. Trockij elutazott és két nap múlva, január 21-én meghalt Lenin.

Sztalin táviratban értesítette Trockijt a mester haláláról, de úgy intézte a dolgot, hogy Trockij még repülőgépen se érkezzen vissza a temetése időpontjára. Így történt meg, hogy amikor Oroszország népének milliói tömege temette Lenint, a koporé mögött földreszegett szemmel a georgiai haladt — Trockij pedig, akit utódnak tartott volna mindeki, nem volt sehol.

Rendelet az árokóvóhelyek berendezéséről és felszereléséről

A hivatalos lap május 28-iki száma érdekes rendelkezéseket tartalmaz a kőbörtöző és faszervezetű árok-óvóhelyek berendezésével és felszerelésével kapcsolatban. A rendelet pontos leírását adja annak, hogyan kell az óvóhelyet elkészíteni, mit szabad levinni oda légiriadó alkalmával és mikre kell különös figyelmet fordítani ezeken az óvóhelyeken. Így például közli a rendelet, hogy faszervezetű árokóvóhelyeken a gázbiztos ajtókat dupla deszkaréteg-ből kell készíteni, az árokóvóhelyeken 5 méterenként gyertyatartó polcokat kell elhelyezni és a belső térben 5—6 méterenként belülről gázbiztosan elzárható szellőző kürtöt kell készíteni. Az óvóhely fűtése vaakályhával történik.

ISKOLAI HIREK

Felhívás a Szent Orsolya-rendi Római Katolikus Lánygimnázium növendékeire. Az iskolai év korai befejezése miatt elmaradt anyag pótlására az intézet minden helybeli és környékbeli növendékének szigorúan kötelezővé tesszük az intézetben való megjelenést a következő sorrendben: csütörtökön 8-kor IV. o., 11-kor III. és V. o., péntek 8-kor VI. és VII. o., 11-kor I. és II. o. További utbagazítást az intézetben kapnak. A gimnázium I. o-ba jelentkező növendékek szeptember május 31-én délután fél 4-kor erre vonatkozólag megbeszélést tartunk, melyre minden szülőt szeretettel várunk. A leányliceum helybeli növendékei csütörtökön délelőtt 10-kor jelenjenek meg az intézetben. Az igazgatóság.

Az Immaculata-intézet előljárósa értesíti növendékeit, hogy az újabb miniszteri rendelet értelmében megkezdődik a tanév folyamán elmaradt tananyag pótlását és átismétlését, valamint a leányléveléte oktatása. — Tájékoztatás végett tehát a polgári iskola növendékei június 2-án reggel 8 órára, az óvónőképviselők pedig fél 11 órára kötelesek megjelenni az intézet elemi iskolájában Csáky-utca 20. szám.

A további hónapokban Sztalin, a féltő, öreg oroszokérvő biztos kézzel fonta a halót, amelybe Trockijnak bele kellett esnie. És valóban, egy évvel Lenin halála után a kommunizistáért központi intézőbizottsága Sztalin javaslatára Trockijt érdemtelennek mondotta a hadügyi népbiztosi tisztségre, két évvel később pedig száműzték. Sztalin volt a végleges győző. Legnagyobb ellenfelét legyőzte a akiktől még féltette hatalmát azokkal szemben fokról-fokra fogatosította a megtorló intézkedéseket. Legutóljára 1937-ben Tuchacevszkiével és a vörös hadsereg vezetőivel szemben rendezett vérfürdőt a lassan-lassan elpusztított mindenkiket, akiktől hatalmát féltette.

A vörös diktátor egyedül maradt a porondon a hatalma a föld egyhatodrésze fölött kizárólagos. A körülötte létezők csak bábu és cakkfigurák s életük épp oly kevésbé biztos, mint a munkácsi parasztmillióké, akiket egykedvűen kizár fel céljai érdekében. Sztalin elterve végző célját, de nyugalmat nem talált. Mint öreg bolsevikki tudja, hogy a forradalmároknak sohasem biztos az életük. Minden óvintézkedést igénybe vesz és felhasznál. A közelmúltban keltek hírek szárnyra arról, hogy földalatti palotát építettek részére a Kreml falai alá. De eddig sem lakott a Kremlben.

„Ma nincs polgár és katona — ma valamennyien honvédek vagyunk az országnak!”

Vitéz Imrédy Béla beszéde a Hősök ünnepén Zalaegerszegen

Zalaegerszeg. (MTI.) Zalaegerszeg megyei város ünnepélyes külsőségek között hódolt az első és második világháború hősihalottai emlékének. Az ünnepélyen résztvevő beszédet mondott vitéz Imrédy Béla közgazdasági miniszter.

— Ünnepet ülünk pünkösd vasárnapján. Hősök Ünnepét. — kezdte beszédét a miniszter. — Nekünk, magyaroknak nem nehéz hőseket találnunk múltunkban. Szemeink előtt felvonulnak a magyar történelem hősi nagyjai, de vannak hősek ma, az anyagnak és a gépnek hősihőjében is. Ma azonban nem elég az, ha az egyes emberekben buzog a virtus, ha az ember hősiességét elragadtatással szemléljük a magyar lélek kiteljesülését, ma több kell: nemcsak egyes hősek kellene, hősiesség kell a nemzet egyetemes magatartásában. Hősire van szükségünk! E hősiességben van, testvéreim, valami más is, kell va-

lami mélyebb tartalom, valami fenséges benső törtekezés kell ahhoz, hogy egy nemzet bátor népből hősi néppé váljék. A hőst a bátor embertől az különbözteti meg, hogy egy eszmének a harcosa, hogy egy eszme szolgálatában áll. Ez a gondolat és ez az eszme a hazának szeretete. A hazához való ragaszkodás mindhalálig, ez tud a bátor emberből hőst formálni.

— A hazát pedig honná kell formálni, hogy ne csak azok érezzék és vallják magukénak, akik fent, a hatalom birtokosai, akik az életnek a napos oldalán vannak. A haza akkor lesz valamennyiünké, ha az ország minden fia, kicsinye és nagyja, szegénye és gazdaga egyaránt érzi, hogy ennél az országnál szebbet, jobbat, drágábbat, lelkenek testének kedvesebbet el sem lehet képzelni az egész világon. (Hosezantartó lelkes helyeslés, éljenzés és taps.)

Olyan országot kell teremtenünk, amelyben testvéri egység uralkodik

— Ha hőst akarunk faragni minden magyar emberből, akkor olyan országot kell teremtenünk, amelyben testvéri egység uralkodik, amelyben ember és ember között más különbség nincsen, csak az, amit az egyéni munkájával, tehetségével és jellemével kiküzdött magának és amit az örök igazság szabályai szerint méltán megilleti. (Hosezantartó lelkes éljenzés!) Ha azt akarjuk, hogy ez a haza ne csak az ünnepi szónoklatok, a gyakran hangoztatott jelszavak hazája legyen, hanem olyan valóság, amelyben minden ember körömezakadtáig ragaszkodik, amelyért meghalni dulce et decorum, érdemes és dicsekedést hozó, akkor meg kell teremtenünk az új, népi és szociális Magyarországot. (Szünni nem akaró lelkes éljenzés! Helyeslés és taps!) Egy ilyen hazának a megtartása nem könnyű munka, csupán jószándékkal, vagy neki fohászokkal egy esz-

ményibb és korszerűbb Magyarországot elővarázsolni egyik napról a másikra nem lehet. Valamennyiünknek be kell állni a munkába. Minden lelki és fizikai adottságunkat ennek a célnak a szolgálatába kell állítanunk. Ki-ki azt adja oda az új Magyarország megalkotásáért, a folyó munkába, amit csak tud. Nem ígéretesekre, nem handa-bandaásra van szükség, hanem arra, hogy a maga helyén mindenki maradéktalanul teljesítse kötelességét.

— Nem könnyű időket élünk. Ma mindenkire egyformán leselkedik a Végzet. Ma nincs polgár ember és katona, ma valamennyien — ki civil gúnyában, ki munderban — honvédek vagyunk Magyarországnak. (Hosezantartó lelkesedés!) Ha tehát azt akarjuk, hogy hősi néppé váljunk, úgy kell élnünk és úgy kell értenünk, hogy ez a haza mindnyájunké. Álljon helyre végre magyar

és magyar között a testvériség érzése, az egységnek az érzése. Ennek a mai ünnepnek a lelke az eszmék, az igék ünnepének az lesz a legnagyobb ajándék, ha meghalljuk a magyar ígét: meg kell találnunk egymást! Sem politikai pártállás, sem foglalkozás, sem egyéb társadalmi különbség nem lehet válaszfal közöttünk. Ennek az egységnek az útja nem könnyű, az egység teljes megvalósítása nem következhet be egyik napról a másikra. Amit azonban tudunk és éreznünk kell, az az, hogy elindultunk a helyes úton, amely elvezet bennünket a magyar egység eszményi állapotához. (Élénk helyeslés.) (Éljenzés és taps.)

Új közösségi életforma felé menetelünk

— Nemcsak a magyar, hanem a világ minden nemzete egy új közösségi életforma felé menetel. Azok a nemzetek is, amelyek ma velünk szemben állnak, egy új társadalmi korszak küszöbén állanak. Ebben az új korban a legfőbb, amit tudnunk kell az, hogy mi, magyarok összetartozunk és eggyek kell, hogy legyünk. A magyar harcok is csak úgy tud helytállni, ha érzi maga mögött a közösség szeretetét, féltő gondját és azt, hogy ha még is hal, a nemzet az ő hősi teljesítményében, erkölcsiében és összetartásában hatalmasabbá válik.

— A tett hiten és akaraton épül fel. Hit nélkül és akarat nélkül semmit sem lehet elérni. Mutassa meg a magyar, hogy tud hinni önmagában, mutassa meg, hogy tud akarni és nemcsak hogy akarni tud, hanem eokáig is tud akarni, bizony tud akarni. (Hosezantartó lelkes éljenzés!) Tanuljunk meg tehát akarni — fejezte be beszédét — és tanuljunk meg egyet akarni, mert ha egyet fogunk akarni, akkor, magyar testvéreim, ha kevesen is vagyunk, úgy meg tudjuk vetni lábunkat ezen a földön, hogy a pokol kapui sem veszenek erőt az ezredes Magyar Birodalmon.

A Hősök Ünnepének résztvevői a beszéd elhangzása után szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepelték vitéz Imrédy Bétát.

Vitéz Imrédy Béla közgazdasági miniszter az ünnepség után a városházán fogadta a Magyar Megújulás Partja ügyvezető valamennyi zalavármegyei szervezete küldöttéinek tisztelgését. A pártküldöttség után a zalamegyei iparosok és kereskedők küldöttségét fogadta a miniszter. A küldöttségek fogadása után a miniszter szűkebb kísérettel egytálatéles ebédet vett részt, amelyen vitéz Tamásy István polgármester mondott pohárköszöntőt a „Legelső magyar”-ra, akit fennállva, hosezasan is igen melegen ünnepeltek.

Pályázati hirdetés megüresedett segédjegyzői állásra

A hivatalos lap vasárnapi száma a Révi körjegyzőségnek megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdet. Az állás elnyeréshez a román nyelvben való megfelelő jártasság is szükséges. További feltételek a hivatalos közlöny nevezetű számában. Pályázati határidő a Közlönyben való megjelenéstől számított 15 napon belül. A kérvényt Biharvármegye alispánjához kell címezni.

zót Moszkvában sem. A közeli kis faluban, Gorkiban élt, ahonnan teljesen kitelepítették a régi lakosokat és a falut kipróbált bolsevikok családjaival és kiszolgált vörös katonákkal népesítették be. Magát a házat a GPU sokszorosan kipróbált emberei őrzik s ezek örökölnek a Moszkvába vezető pompás aszfaltos út szélén épűgy, mint a környező mezőkön. A testőrgárda túlnyomórészt georgiaiakból áll, akik nem is beszélnek oroszul, életre-halálra hozzá vannak kötve a vörös diktátorhoz.

Barátai nincsenek. Mindennap megjelenik a Kremlben, reggeltől estig végzi munkáját, majd Gorkiba tér vissza, ahol 1934 decemberéig még felesége, Allulujeva Nadia és gyermekei várták. Sztalinnak egy fia született elő feleségétől és kettő Nadiától. Családi körben töltötte el minden szabad idejét és ennek a körnek küszöbét idegen csak a legtrikább esetben lépte át. Egy ilyen ritka vendég írt le egy jellemző apróságot, Sztalin feleségének dolga akadt és felezőltotta férjét, hogy vigyázzon az öthónapos csecsemőre. A kisgyermek sírni kezd, Sztalin tehetetlenül néz rá majd hirtelen ötlettel kikapja szájából a pipát és a gyerek szájába nyomja. A gyermek persze még hangosabban ordít és Sztalin méltatlankodva hagyja abba a rugtatást:

— Hülye! Sohasem lesz belőle jó bolsevik!

Szórakozása a zene és nagyrítkán az őei georgiai tánc. Ha tifflizi öreg barátaiól néha családja körében fogadlakit, hajnal tájban felhangzanak a georgiai népdalok és kihallatják a tánc dobbanó üteme.

1934 végén meghalt Allulujeva Nadia, Sztalin felesége, az egyetlen ember, ki nek komoly befolyása volt rá s aki még vadagságtól is mérsékelni tudta. Sztalint megrázta felesége halála, hosszú ideig még visszavonultabbban élt, de őt ny mulva újra megnősült s titkárnőjét, egy Kaganovics leányt vett el feleségül. Életmódja azonban azóta sem változott. Egyedül maradt a hatalom legmagasabb polcán, nyugalom, béke és apró dolgokban egyaránt, nem kímélve semmit és senkit, aki útjában állt.

A vörös diktátor tizenhat éve óta tartja kezében a korlátlan hatalmat. Végtelen magánossága és örületig fokozódó nyugtalansága mint véres, fenyegető árnyék fektült rá Oroszország beláthatatlan mezőire és száznál-anmillió népére. És a fenyegetés valóra vált. A diktátor megfontolás nélkül, egyetlen gesztussal dobta oda népet és birodalmát a puztuláznak, hogy hatalmát menteni próbálja...

(Vége)

Adat-szolgáltatási felhívás

A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok felhívja az összes kereskedők figyelmét a kötelező adatszolgáltatásra, amelyek részleteire vonatkozóan a lentiek adnak felvilágosítást.

A m. kir. kereskedelem és közlekedési miniszter rendeletet adott ki, mely szerint minden kereskedő és minden olyan iparos, aki az alábbi szakmai jegyzékbe fel van véve, tekintet nélkül arra, hogy iparát (kereskedését) folytatja-e, vagy csak érvényes iparjogositvánnyal rendelkezik, de ipart (kereskedést) tényleg nem folytat, köteles 8 napon belül, vagyis június 4-ig az alábbi jegyzékbe szakmánként megadott címre a következő adatokat bejelenteni:

a) egyéni cég a cégtulajdonos nevet (céget), közkereseti, betéti és korlátolt felelősségű társaság a tagok nevét, működését és részesedési arányát, részvénytársaság és szövetkezet a társaság céget;

b) azt, hogy az egyéni cég tulajdonosa, illetve a közkereseti, betéti és korlátolt felelősségű társaság tagjai a 1600—1944. ME számú rendelet 14. §-a szempontjából hogyan minősülnek;

c) a lakóhelyet (telephelyet) a község, utca és házszám megjelölésével;

d) az ipar (kereskedés) megjelölését, amire a bejelentő iparjogositvánnya szól;

e) a ténylegesen gyakorolt ipar (kereskedés) megjelölését;

f) az értelmiségi és egyéb alkalmazottak számát külön részletezve;

g) az utolsó év bruttóforgalmának összegét.

A bejelentést ajánlott küldeményként feladott postai levelezőlapon, tehát semmire sem levélben, vagy más módon, hanem csakis postai levelezőlapon lehet és kell megtenni.

Ha valamely bejelentésre kötelezett több szakmai csoport alá tartozó ipart (kereskedést) üz, köteles minden szakmai csoporthoz bejelentést tenni annak megjelölésével, hogy bejelentését még mely csoportoknál tette meg.

Szakmai jegyzék

I. **Fakereskedelem:** (tűzelőanyag, épület- és műfa, hordó, butor, építőanyag, faügynöki és bizományi kereskedelm). Bejelentés küldendő: Bruckner Hermann, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Vilmos császár-ut 74, a magyar vállalkozók, fatermelők, faiparosok, fa- és tűzelőanyagkereskedők országos egyesülete).

II. **Gabonakereskedelem:** (gabona, őrlésanyag és hüvelyes, olajosmag és fonainó-vény, takarmány, konyhakerti vetőmag, szőlőszőlőmag, és szalmakereskedelem, valamint gyapjúkereskedelem.) Bejelentés küldendő: Marinkovics László, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Széchenyi-utca 1, gabona- és terménykereskedők országos egyesülete).

III. **Állatkereskedelem:** (sertés, marha, ló, juh és ezek termékei, gyapjú, bőr és szőr kivételével; bébkereskedelem, baromfi, tojás, vad, hal, tej és tejtermékek, valamint tollkereskedelem.) Bejelentés küldendő: Konkoly-Thege György, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Báthory-utca 5, országos állatkereskedők egyesülete).

IV. **Bor- és szeszkereskedelem:** (bor, sör, szesz, rum, likőr, brandy, pezsgő.) Bejelentés küldendő: Fornádi Elemér, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, állami pincegazdaság).

V. **Élelmiszer- és vegyeskereskedelem:** (fűszer, gyarmataru, ital és egyéb élelmiszer, friss gyümölcs, deligümölcs és zöldségkereskedelem, virág-, szatós és vegyeskereskedelem.) Bejelentés küldendő: Petry Viktor, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Vörösmarty-utca 6, fűszerkereskedők országos egyesülete).

VI. **Textilkereskedelem:** (méter-, kötött,

divat és rövidáru, kézimunkavirág, kész ruha, kalapkellékek, kalaptomp, szőnyeg, linoleum, butorszövet, zsák, zsinog ponyva, kárpitoskellékkereskedelem.) Bejelentés küldendő: Vásárhelyi János, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Sas-utca 1, nagykereskedők országos egyesülete).

VII. **Vas- és fémkereskedelem:** (általános vasárú, háztartási vasárú, különleges minőségű és kikészített acéláru, fémáru, víz, gőz, stb. felszerelési cikkek, műszaki- és szerszámgép, gépi tervezés, kerékpár, varrógép és ezek alkatrészei, mezőgazdasági gép és gépalkatrész, fém acéláru, fegyver és löszér, államosági cikk, autó és motorkerékpár, irodagép, látszer és fotóciikk kereskedelem.) Bejelentés küldendő: Filöp Kálmán dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Akadémia-utca 1, kereskedők országos egyesülete).

VIII. **Bőr és cipőkereskedelem:** (nyersbőr, készbőráru, bőröndös és bőrdíszmü-áru, szőrme, bőrgyártáshoz és cipőgyártáshoz szükséges segédanyag és szerszámkereskedelem.) Bejelentés küldendő: Megey Károly, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Vigadó-tér 1, bőrkormánybiztosi hivatal).

IX. **Vegyszer- és gyógyszerkereskedelem:** (ásvány, olaj és ásványiájtérmekek, gyógyáru, drogeria, illatszert, vegyáru, festék és háztartási cikk, kaucuk és gumiaru, fogászati cikkek és gyógyó-vénykereskedelem.) Bejelentés küldendő: Szilágyi István dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Múzeum-utca 17, Baross-Szövetség).

X. **Üveg-, porcellán- és agyagárúkereskedelem:** (üveg és porcellán, tábaüveg és építési üvegkereskedelem.) Bejelentés küldendő: Szilágyi István dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Múzeum-utca 17, Baross-Szövetség).

XI. **Könyvkiadás és könyvkereskedelem:** (ideértve a könyv- és lapterjesztést, valamint a kölcsönkönyvtárakat.) Bejelentés küldendő: Hidvégi Ervin dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Sas-utca 1, nagykereskedők országos egyesülete).

XII. **Papír- és írószerkereskedelem:** Bejelentés küldendő: Hidvégi Ervin dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Sas-utca 1, nagykereskedők országos egyesülete).

XIII. **Filmkereskedelem és filmköltés-nzés:** Bejelentés küldendő: Hidvégi Ervin dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Csokonai-utca 10, országos magyar mozgóképipari egyesület).

XIV. **Óra- és ékszerkereskedelem:** (óra, óraalkatrész, nemesfém, ékszer, drágakő és ékszerutántatkereskedelem.) Bejelentés küldendő: Hidvégi Ervin dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Károly király-ut 3, nemesfémiparosok, kereskedők és órásk országos szövetezete).

XV. **Bélyegkereskedelem:** Bejelentés küldendő: Hidvégi Ervin dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Akadémia-utca 1, kereskedők országos egyesülete).

XVI. **Mű- és régiségkereskedelem:** Bejelentés küldendő: Hidvégi Ervin dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Akadémia-utca 1, kereskedők országos egyesülete).

XVII. **Vendéglátó- és rokonipar:** (szálloda, fogadó, pensióipar, vendéglő, kocsmá, kifőzés és kávéház, kávéipar, fürdőipar, fürdő, utazási és menettgyirodák, színház, mozgóképszínház és fürdőjegy árusítás, hangversenyrendezés.) Bejelentés küldendő: Rohringer Endre dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Lónyay utca 2, budapesti szálloda-

sok és vendéglősök ipartestülete).

XVIII. **Szállítványozás, fuvarozás és rókonzakmák:** (áruszállítványozás, löerejű fuvarozás beraktározás, fuvarlevélfelülvizsgálás, autó és csónak, garázs, vagyondörzés, közraktárak és nyilvános jellegű tárházak.) Bejelentés küldendő: Báthory István, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Szent István-körút 6, szállítványozók szövetsége).

XIX. **Sportáru, játék és hangszerkereskedelem:** Bejelentés küldendő: Jablonkay István dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Akadémia-utca 1. sz.) kereskedők országos egyesülete).

XX. **Bazárárukereskedelem:** (bazáráru, díszmü-áru, norrinbergi áru, bijouteriaáru és dohányzási cikkek.) Bejelentés küldendő: Jablonkay István, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Akadémia utca 1. sz. kereskedők országos egyesülete).

XXI. **Használt áru és hűlédékereskedelem:** (használt áru, ószeres, zibátus, textil, vas és fémhulladék, csont-hulladék.) Bejelentés küldendő: Jablonkay István dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Telegi-tér 6, használtáru kereskedők országos ipartársulata).

XXII. **Ügynöki ipar:** (önálló és alkalma-

BUTOR

most is nagy választékban
„ARTA” bútorüzletben
Gróf Beihlen István-utca
Pannonia épülete

zott ügynökök). Bejelentés küldendő: Jablonkay István dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Múzeum-utca 17, Baross-Szövetség).

XXIII. **Hirdetőirodák:** Bejelentés küldendő: Jablonkay István dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Erzsébet körút 23, hirdetőirodatulajdonosok országos egyesülete).

XXIV. **Vegyes szakma:** (áruházak, zálogházak, kegyeszek és koporsók kereskedelm, kő és márványkereskedelem, hitelhírszolgálat, hiteltudósítás, inkasszóipar, küldőncipar.) Bejelentés küldendő: Jablonkay István dr, a szakma miniszteri biztosa címére (Budapest, Akadémia-utca 1, kereskedők országos egyesülete).

Részletes felvilágosítást a titkári hivatal ad.

Titkári hivatal.

A VÁROS EGYHETI NÉPMOZGALMA

Házasság:

Kendi Sándor m. kir. postaaltiszt és Kolák Mária, Meresányi József cipészegéd és Domokos Ilona, Oláh Miklós postaaltiszt és Proksa Ilona, Mitra Páskál kf. napszámos és Dobrai Mária, Tinka László kf. napszámos és Csorba Zsófia, Vörös Károly MÁV pályamester gyakornok és Szende Mária, Dobozi János lakatossegéd és Deák Erzsébet, Brágye József cipészegéd és Szász Piroksa, Solyom Ferenc műkertész és Makai Róza, Török Sándor MÁV kalauz és Sannyó Margit, Varga Zoltán napszámos és Varga Julianna, Döme Sándor bazáráru kereskedő és Novák Erzsébet, Nyáry Miklós magántisztviselő és Szabó Julianna, Forozsigán László szabóságsegéd és Szabó Ilona.

Születések:

Pál Pál kenyérkihordó fia Imre, Piri János honvéd szakaszvezető leánya Ilona, Drahó Lajos MÁV munkás leánya Erzsébet, Rácz József fényképnagyító fia József, Lerner Mózes szobafestő fia Tamás, Goldmann Mór kereskedősegéd fia Mór, Juhász Lajos napszámos fia Zoltán, Topcsai József községi jegyző fia József, Busztye Tivadar cipészegéd fia József, Jegesi Lajos magántisztviselő leánya Zsuzsanna, Herczegh János kereskedő leánya Ilona, Dengyel Andor magántisztviselő fia Iván, Erdi Zoltán íg. tanító leánya Ildikó, Kádár Gábor kertészegéd leánya Erzsébet, Sitar András napszámos leánya Mária, Pap Károly cipészegéd fia István, Silberstein Imre tisztviselő leánya Éva, Apsam Ezra rongyszegő fia Béla, Staub Bernát kereskedő leánya Izabella, Lehovics Fiel napszámos leánya Mária, Fábán Péter közüzemi tisztviselő leánya Mária, Tóth Márton cipészegéd fia Tibor, Goldrig Sándor kereskedő fia Gusztáv, Ruszu Gergely villamos kalauz fia Gergely, Trifán József napszámos leánya Irén, Kalmár Zsigmond lakatossegéd fia Zsigmond, Seidner Gusztáv lakatossegéd fia Gyula, dr Zöld Sándor orvos fia Sándor, Miklosik János községi jegyző fia János, Schwab Ferenc cipészegéd leánya Edit, dr Pacsai János vm. ár. üllnök fia Norbert, Török István napszámos leánya

Mária, Svaszta József MÁV főtiszt leánya Judit, Nagy István városi egészségőr fia Zoltán, Szilágyi Lajos napszámos leánya Erzsébet, Bónis Ferenc földbírtokos fia Miklós, Hédervári Zsigmond szabóságsegéd leánya Jutka, Darabant Sándor utcaseprő fia Sándor, Fabik Gyula asztalossegéd leánya Irén, Rácz János molnárszegéd fia István, Kalmár István napszámos fia István, Párgoly Lajos MÁV pályőr leánya Piroksa, Bányai József napszámos fia Tivadar, Kerékgyártó Lajos vendéglős leánya Magdolna.

Halálozások:

Milák Gyula 2 éves, Blaga Jánosné Berke Mária 57 éves, Karcs Sándor 8 hónapos, Ruff Krisztián 76 éves, Tóth János 22 éves, Kovács Vince 16 éves, Balla Pál 5 hónapos, Politzer Jenőné Grosz Rozália 52 éves, özv. Friedmann Salamonné Steiner Eszter 66 éves, Weisz Lipót 72 éves, Bleich Hedvig 24 éves, Pongrácz Vilmosné Bagoassy Etelka 38 éves, Totorán György 36 éves, Weinberger Jenő 51 éves, Krisfalusi József 34 éves, Dózsai Ferenc 68 éves, Niszcz Lőrinc 71 éves, özv. Nemes Józsefné Máthé Erzsébet 70 éves, Katz Margit 3 hónapos, Erdődi Éva 49 éves, Szilágyi Ignácné Orosz Julianna 70 éves, Barát Irén 21 hónapos, Horváth Herman 68 éves, özv. Rosenberg Salamonné Berger Etelka 75 éves, Glücksmann Artur 37 éves, özv. Oroskó Sándorné Kéry Jolán 76 éves, Rácz Attila 14 éves, Seres Kálmán 46 éves, özv. Schranz Katalyné Weizl Julia 86 éves, Orbán Bálint 59 éves, Molnár Ede 70 éves, Müller Berta 79 éves, özv. Nagy Andrásnál szül. Szöllősi Julia 48 éves, Iványi Klára 58 éves, özv. Weinberger Mártonné Fuchs Hanni 85 éves, özv. Jakabffy Jakabné Arnise Eszter 91 éves, Berkovits Jenő 56 éves, özv. László Mártonné Grosz Flóra 62 éves, Zaubherer Józsefné Katz Julianna 40 éves, Egyedi Dezső 20 éves, özv. Berkovits Hermanné Friedmann Mária 72 éves, Rácz Károly 26 éves, Varga Zoltán 41 éves, özv. Balogh Ferencné Huszár Ilona 72 éves.

Küldésükben és vendéglősökben
Magyar Lapok Al.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉLIAVI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 hóra 4.30 P.
 3 hóra 12.40 P.
 Postatakarékpenztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A HAZÁERT. Gödényi László, nyugalmazott törvényszéki jegyző iratitást kapott, hogy fia, Gödényi László Zoltán honvéd a kéleti hadszínterén április hó 24-én vívott harcokban hősi halált halt. Az elesett 27 éves nagyváradi fiatalember parancsnoka meleg elismerő szavakkal emlékezik meg levélében arról a vitézségről, amellyel Gödényi László Zoltán feláldozta a Hazáért ifjú életét.

Doktorrá avatás. Andriska József városi sv. tanácsos fiát, Andriska József gyógyszerészt folyó hó 26-án a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetemen cum laude gyógyszerkémiái doktorrá avatták.

Koszorúmegváltás. A hősök ünnepe alkalmából a nagyváradi társadalmi egyesületek nemzeti együttműködésének szervezete 100 pengőt, a Nemzetvédelmi Keresztudajdonosok szervezetének helyi csoportja szintén 100 pengőt juttatott koszorúmegváltás címén a bombakárosultak javára.

A MONIKA-TARGYORSJÁTEK húzárának eredményét, miután a rendezőség a névsor összeállításával lépünk zártáig még nem készült el, csak holnap közzöljük.

HAZÁSSAG. Wagner Gabriella és Molnár Béla tényleges főhadnagy f. hó 20-án tartotta esküvőjét Debrecenben. A fiatal párt dr. Bánáss László prépost-plebánus eskette.

Felhívás az iparos szakosztályok elnökeihez. Folyó évi június 1-én, csütörtök délután 6 óra ra igen sürgős és fontos értekezletre hívjuk a szakosztályi elnököket az ipartestület helyiségébe. Pontos megjelenést kér az ipartestület elnöksége.

Hirtelen halál az utcán. Nagyvárad. Saját tud. Pünkösöd elsonapián a járókelők a Horthy Miklós ut. 45. számú ház előtt a la létfék ifgyelmek, hogy egy középkorú nő eszméletlenül fekszik az ászfalten. — Előbb élesíteni próbálták, majd értesítették a mentőket. A mentők néhány percen belül a helyszínre érkeztek, segíténi azonban már nem tudták, mert az eszméletlenül fekvő nő halott volt. A vizsgálat megállapította, hogy a halott Tolnay Bertalané 45 éves nagyváradi asszónnyal azonos. Halálás orvosi vélemény szerint, szívszélhűdés okozta. Miután büntény nem történt, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

SIKETNEMA GYERMEKEK ELHELYEZÉSE. A váci kir. orsz. siketnémá (internátus) intézetben az 1944-45. iskolai évre szeptemberről felvételt nyerhetnek 6-10-12 éves siketnémia vagy később megsiketült gyermekek (vagyonatlanok ingyenes, a többiek havi 48, 24, 12, 6, 3 pengő tartásdíjhozjárulás, illetve a gyermek, élvezett családlapótlékának befizetése mellett), akinek a siketségen kívül más testi vagy szellemi fogyatékoságuk nincsen. Felvételi tájékoztatóval és a felvételhez szükséges nyomtatványokkal (36 filléres postabélyeg beküldése mellett) készséggel szolgál az intézet igazgatója, Vác, Konstantin-tér 6. sz. Telefon: Vác 16.

Keddtől az APOLLOBAN

„Jöjjön elsején”

Vigjáték. Főszereplők: Páger Antal, Jávör Pál, Turay Ida, Sul yok Mária, Rózsahegyi K.

NYILTTÉR

Felkérem a Grünwald Testvérek és Társa fém és bádög, fa és vasredőnygyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló összes követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 5 napon belül az üzem Nagyvárad, Hitler Adolf-u. 44. sz. alatti irodájában összeírás végett jelensék be és azt hiteltérdemlően igazolják, annál is inkább, mert ezen határidő lejárta után semmiféle követelések figyelembe nem vétetnek. Nagyvárad, 1944. május 30.

PIKA SANDOR,
 hatósági üzemi megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem a Haas S. Frigyes kosárfőző és demijon üzem, Nagyvárad, Árpád vezér-ut. 79. sz. összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül hiteltérdemlően jelensék be az Árpád vezér-ut. 79. szám alatti üzem irodájában, annál is inkább, mert ezen határidő lejárta után követelések nem vétetnek figyelembe. Nagyvárad, 1944. május 30.

SZABÓ FERENC
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal.

BELVÁROSI

A legújabb magyar film! Budapesttél egyidőben!

Tengerparti randevu

Bohémlélkü fiatalok könnyes — mosolygós, történele Budapestén — Szólián át a Boldocságió.

Főszerepben: Pelsöczy Irén, Dorita Bonewa, Pataky, Solthy
Jegyelővét 12-ig.

A lelkifűnőbb magyar vigjáték

Varju a toronyórán

Főszereplők: Kósáry, Egrý, Simor, Vaszáry, Kiss Mányi, Rózsahegyi szerdától a CASINOBAN

Kedden utoljára: **Pusztai királykisasszony**

Ismét megkezdődtek a hördőjelzések. Nagyvárad th. város polgármestéri hivatala 14821-1944-III. szám alatt az alábbi hirdeményt adta ki: Értesítem Nagyvárad th. város közönségét, hogy a hördőjelző hivatalnál (Teléki-u. 3. sz.) az átalakítási munkálatok befejezést nyertek és a hördőjelzések a mai napon ismét megkezdődtek. Nagyvárad, 1944. május 27. Klemens Rezső s. k., tanácsnok.

Ludvigh Gyula Dante-utca 12. alatti tölzölőanyagkereskedő ezuton értesíti t. vezetőit, hogy a köpéci szén a tengelylúvar drágulása következtében métermázsánként két pengővel drágult.

RÁDIÓ

SZERDA, MAJUS 31.

Budapest I.

- 8.30 Országos Postászenkár.
- 9.40 Filmdalok.
- 10.10 Mesevilág a zenében.
- 11.10 Sovinszky László szalonzenekara.
- 11.30 Munkásféltóra.
- 12.05 Szórakoztató zene.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröske-reszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Folyamerők fuvozenekara.
- 14.45 Délutáni muzsika.
- 16.15 Muzsikáló zenéi lexikon.
- 17.00 Pertis Pali cigányzenekara.
- 17.50 Honvédek műsora.
- 18.40 Világpolitikai kérdések — vélemények.
- 19.00 Zongora—fegédű szónataest.
- 19.35 Közvetítés a csongrád vármegyei Mártéy községből.
- 19.50 Bécsi gyors. Sándor Jenő operettje.
- 20.50 Kucharik József előadása.
- 21.10 Tavasi virágok.

MEGNYILT a rádiumosvizü ózonduslevegőjü

PÜSPÖKFÜRDŐ HULLÁMFÜRDŐJE

Vonatjárat hatszor naponta

Erdély egyetlen hullámfürdője

SZINHAZ

A színházi iroda közleménye:

Hadik huszárok kedden este fél 7 órakor

Kedden este fél 7 órakor ismét műsorán van az idény legnagyobb sikerü operettje a „Hadik huszárok”. Csupa kacagás és derü. Korhü jelmezek. Pompás kiállítás. Szenzációs táncok. Szerdán este fél 7 órakor Nagy tarka műsoros est műsorát ismétli meg a színház a közönség egyöntetü kívánságára, tekintettel arra, hogy ezt a műsort — amelyet legelőször adott a német véderő részére — csak nagyon kevesnek sikerült megtekinteni. Jegyek a színház pénztáránál már válthatók.

Utoljára az idényben csütörtök este kerül színre az Egy boldog pesti nyár revü operett-újdonúság, filléres helyárakkal.

Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagjának felléptével pénteken és szombaton este Hercegh Ferenc: Gyurkovics lányok címü vigjátéka kerül színre. Mérsékeltlen felemelt hely-

árak. Pénteken hemutato, szombaton A-bérlet ráfizetés nélkül. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

MÜSOR:

Kedden este fél 7 órakor: Hadik huszárok.
 Szerdán este fél 7 órakor: Nagy tarka műsoros est.
 Csütörtökön fél 7 órakor: Egy boldog pesti nyár.
 Péntek este fél 7 órakor: Gyurkovics lányok (Kiss Ferencsel), hemutato bérlet.
 Szombat d. u. fél 4 órakor: Eladó lányok.
 Szombat este fél 7 órakor: Gyurkovics lányok (Kiss Ferencsel) A-bérlet.
 Vasárnap d. u. fél 4 órakor: Hadik huszárok.
 Vasárnap este fél 7 órakor: Zsákba-macska.

Fajdalomtól megtört szívvel, de a Mindenható Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy kedves leányom, drága jó nővérünk, sógorónk, nagynénk

Özv. Szikszay Lajosné szül. Darabont Firoska

f. évi május hó 28-án tragikus körülmények között elhunyt. Drága halottunk pomaradványai f. hó 30-án d. u. fél 7 órakor, a baptista egyház szertartásai szerint a Rulikovszky-uti sírkertben a Steínberger kápolnából fogtak átadatni az anyaföldnek.

Nagyvárad, 1944. május 29.

Darabont Gyula és családja
 Jelics-család
 Arvay-család

SPORT

Barabás és Puskás az NSE házi-vívóversenyének bajnokai

Kitűnő eredménnyel szerepeltek az elmúlt vívóidény alatt az NSE versenyzői. Szántay János szakosztályelnök nyilatkozata vívókról, versenyekről és az egyesület nagy reménysegeiről

Nagyvárad, május 30. Élénk érdeklődés mellett, szép közönség jelenlétében került lebonyolításra Pünkösöd hétfőjén a Nagyvárad Sport Egyesület vívószakosztályának házi bajnoksági kard- és törversenye. Az egyesület vívótermében megtartott mérkőzésen az NSE valamennyi versenyvívója indult és pedig kardban kilenc és törben hét vívó. A rendkívül színvonalasnak ígérkező verseny, amelynek keretében sok volt az egymással csaknem teljesen egyenrangú vívó — délelőtt 10 órakor a kardvívók mérkőzésével kezdődött. A versenyen az egyesület két országos viszonylatban is szép eredményekkel szerepelt: Szántay János és Barabás Ferenc is indult, ami biztosította azt, hogy a verseny olyan szép és izgalmas küzdelmeket hoz, amilyenre eddig csak nagyobb versenyeken volt példa. Az elsőszáz kérdése, mint előre látható volt, Barabás és id. Szántay között dőlt el. Id. Szántay János kitűnő formában, biztos parádriposztokkal mindjárt a küzdelem elején megmutatta erejét s eleinte úgy látszott, hogy a győzelmet ő szerzi meg, végül is azonban, bár csak egyetlen találófóliával, Barabás győzött, aki ezzel egyszerre mind a házi-bajnokságot is megszerezte.

A többi kardvívók küzdelme szintén országos versenyek keretébe illő összehasonlításokat eredményezett. A helyezések végül is így alakultak: 1. Barabás, 2. id. Szántay, 3. Gyémánt, jobb tussaránnyal, 4. Gyulafalvi, 5. Ficz, 6. Andrásy, 7. Kádár, 8. Hutira, 9. Tapsál.

A kardmérkőzés befejezése után került sor a törversenyre, amelynek eredményei a következők: Holt verseny után 1. Puskás, 2. Bartsch, 3. Bíró, 4. Fehér, 5. Jeny, 6. Bátor, 7. Török.

A versenybírók elnöke Hegedűs Imre, az NSE örökös vívóbajnoka volt.

A verseny befejezése után id. Szántay János szakosztályelnök kiosztotta az értékes tiszteletdíjakat. A kardverseny első három helyezettje az egyesület értékes tiszteletdíját, a további három helyezettje pedig az NSE bajnoki érmét kapta, míg a törverseny első két helyezettje szintén értékes tiszteletdíjban, további három helyezettje pedig bajnoki éremmel való kitüntetésben részesült.

Id. Szántay János a művészi kivitelű érmek és tiszteletdíjak kiosztása után a versenyzőket nagyvívó elődeikhez méltó további kitarásra és az egyesület iránti hűségre biztította.

Id. Szántay János egyébként a kitűnően sikerült házi-bajnokság után a lezártak tekinthető vívóidénnyel kapcsolatban munkatársunknak a következőket mondta:

Mint szakosztályelnök a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve vívóm eredményével. Elsősorban a fiatal Barabás Ferenc szereplésére vagyunk büszkék mindannyian. Birtó ugyanis, — mint ismeretes — röviddel ezelőtt Debrecenben első lett

s ezzel megnyerte a kerületi bajnokságot. A vívószakosztály fiatal vívói is szép sikerrel szerepeltek. Közülük Gyulafalvi, Kádár, a most törbajnokságot nyert Puskás, Barsch és Bíró az NSE nagy reménysegei, de mellettük sokat várunk még a többiekől is. A vívóidény befejezése egyébként — fejezte be nyilatkozatát Szántay János — a vívók számára nem jelent pihenőt, mert a tréningelés Gyulay

Gábor vívómester vezetése alatt, akiknek az egyesület főként a fiatal vívók képzése révén rengeteget köszönhet, a nyár folyamán is folytatni fog.

A szakosztályelnök nyilatkozata hiányos lenne, ha meg nem említenénk, amiről id. Szántay János a családi vonatkozás miatt hallgatott, hogy a Szántay-család két fiatal tagja, Szántay Ilonka és ifj. Szántay János is — apjukhoz és az egyesülethez méltóan szerepeltek és törben, illetőleg kardban számos országos bajnokságot és helyezést értek el a kerületi és fővárosi versenyeken. Az NSE és vezetőségének érdeme ezenkívül, hogy ezáltal első ízben Nagyváradon került lebonyolításra az országos egyéni kardbajnokság, amelynek keretében a világ legjobb kardforgatói mérték össze pengéiket.

H. I.

NAC—Kispest 3:2 (1:1)

10.000 néző. Játékvezető Lantos. A nagyváradai együttes megérdemelten győzött a lelkes Kispesttel szemben. Az első félidőben egyenrangú felek küzdöttek a pályán, de szünet után a NAC nagy fölényt harcolt ki és győzelme nagyjából irányú is lehetett volna. Az első félidőben a Kispest több veszélyes támadást vezetett, de a 4. percben már a NAC támadott. Tóth III. ügyesen megszökött és biztos gólnak látszó lövését Bozsik kapu mellé ütötte. Azután a Kispest támad, de Puskás lövése célt téveszt. Izgalmas jelenetek következnek azután a kispesti kapu előtt: Tóth III megszerezte volna a vezető gólt, de a kifutó kapus mellett kapu mellé lövte. A 20. percben a Kispest veszélyezett: Titkos beadásából Puskás kapu fölé emelte a labdát. A 26. percben szerzte meg a vezető gólt a Kispest: Egresi beadásából Nemes irányította kapura a lapdát, amely a felső lécről bepattant. A gólról a NAC heves támadásokkal válaszolt és a 42. perc-

ben Bodola labdájából Sárvári egyenlített (1:1).

Szünet után a NAC nagy iramot diktál. A második percben Perényi szabadrugása után Bodolához kerül a labda, aki mintegy 25 méterről gyilkos erejű bombával szerzte meg csapatának a vezetést. (2:1). A 8. percben Tóth III szabadrugása védhetetlenül szállott a kapu felső bal sarkába. (3:1). A 11. percben Egresi közelebbi lövését ütötte a kapu fölé Vécei. Egyideig még a Kispest fölényben volt, majd a NAC zinte kapujához szögezte a piros-feketéket. Csak úgy záporoztak a lövések a kispesti kapura. A Kispest csak szörványosan jutott szóhoz, igaz, hogy akkor veszélyes tudott lenni. A 34. percben Puskás átadásából Nemes a hálóba gurította a labdát. 3:2. A következő percben Egresi került lövőhelyzetbe, de kapu fölé rugott. A játék hátralevő részében a NAC támadott, de újabb gólt nem ért el a szívesen védekező Kispest ellen.

SzVAK—NAC 2:1 (0:1)

Szabadka, 5000 néző. Játékvezető: Szabó (Szabadka). A vezető gólt a 23. percben szép egyéni akció befejezése után rugta a bal alsó sarokban Lóránd. A második félidőben a hazai csapat nagy erőbedobással dolgozik és sorozatos támadások után a 4. percben Balázs kiugrott és közelről megszerezte az egyenlítést. Változatos mezőnyjáték után a 20. percben Demeter a kapu előtt tisztán állva beállította a végeredményt. A NAC kissé fáradtan játszott. A mérkőzés egyébként Szabadkának nagy társadalmi eseménye volt és a játékot sokszor lelkesen megtapsolták.

Egyéb eredmények

- Ujpest—Csepel 9:0 (3:0).
- BSzKRT—Ferencváros 3:3 (1:1).
- SalBTC—Kinizsi 3:1 (0:0).
- DiMÁVAG—Gamma 1:0 (1:0).
- KAC—UAC 1:0 (1:0).
- Elektromos—DVSC 5:1 (2:1).
- Tisza—Szolnok 3:0 (0:0).

Pozsonyban játszották le a Budapest-Pozsony férfi és női kosárlabdamerkőzéseket. Budapest—Pozsony A) csapat férfimerkőzés 34—25 (13—6).

Pozsony—Budapest női mérkőzés 27—26 (11—15). Pozsony B) csapat—

Budapest 26—24 (19—0). Budapest—Pozsony B) csapat női mérkőzés 31—17 (16—6).

Bécsben a Floridsdorf AC 3:2 (3:0) arányban győzött a zágrábi Gradjanski ellen 30.000 fényi közönség előtt. Előzően a Rapid 7:3 (5:1) arányban győzte le a Wiener csapatát, ami nagy meglepetést keltett.

Nürnbergben játszották le a Nürnberg—Zágráb városok közötti labdarugómérkőzést 8000 néző előtt. A mérkőzés 3:3 (2:0) arányú döntetlennel végződött.

Az NB I állása

Nagyvárad	29	23	1	5	69:34	47
Kolozsvár	29	15	6	8	53:42	36
Ferencváros	29	15	4	10	68:45	34
Gamma	29	13	7	9	51:39	33
Ujpest	29	12	7	10	87:56	31
Szolnok	29	13	4	12	59:55	30
Ujvidék	29	11	7	11	66:58	29
SalBTC	29	12	4	13	68:57	28
Kispest	29	11	6	12	65:62	28
DiMÁVAG	29	14	6	12	49:57	28
Kinizsi	29	8	11	10	51:57	27
Csepel	29	11	5	13	53:65	27
DVSC	29	9	8	12	45:60	26
Tisza	29	9	6	14	53:67	24
Elektromos	29	9	2	18	50:92	20
BSzKRT	29	5	4	20	40:67	17

APRÓHIRDETÉSEK

Adós-vétele

Boros hordókat megvételre keresünk. Címre a kiadóba kerünk. 963
Használt teglát megvételre keresünk. Címre a kiadóba. 962
3 + 2 m. merék használt vízmentes ponyvát megvételre keresünk. Átíratot ár megjelöléssel kerünk a kiadóba le. adni. 11
Eladó több magánházak, bérházak, telek. Popovics iroda, Szent János-u. 6. — Telefon: 15—67. 102
Félfürdőben egy szoba, kamrával és butorral eladó. Érdeklődni lehet a színházi gondnoknál. 106
Vérmeó-utca 6. sz. kis magánlakás kiadó. Értekezni: Tisza Kálmán-tér 6. 195

Különléle

Fortéllentést, poloska, mely es min. dennemű fergek irtása; 38 évi gyakorlatattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Menyasszony és koszorúszany müvirág fejdíszek és kezcisokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktaron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készünek. Karácsonyi püspök u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Kerekpárok újak és javítások Jakab műszerésznel, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30 672

Kiadó egy szoba összkomfortos lakás, azonnal beköltözhető, Pál-u. 14. 113

Íratáskámát elvesztettem Lukácsovits Béla nevre szóló iratokkal. Becsület megtaláló illő jutalom ellenében a Szántay kalapüzletben adja le. 112

Elvesztett vasárnap matiné előadásban piros pénztárca Gusztav Ilona bejelentő lappal. Becsület megtaláló adja Simon István könyvüzletbe, Bémer-tér 3. 111

Elvesztett a Csont cukrászdában lejárt zsirelszámoláslap. Megtaláló jutassa vizsgálja a rajta lévő címre 50 P jutalomban részesül. 110

Állást keres

Koporsókészítő asztalos jelentkeztek Erdélyi Sándor „Concordia” temetkezés vállalatnál. 103

Temetkezésben jártas szabó jelentkeznek javítómunkára. Erdélyi „Concordia”, Rákóczi-ut. 102

Középkorú szakácsnőt vidékre azonnal felveszek. Juricskay Pálné, Zsadány, Bihar megye. 109

Szénhordókat felvesz Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés a városi szállási telepen 10—12 óra között. 104

Önállóan dolgozó varrőleányt felvesz Nagy szalon, Bazárépület. 108

Levelezni, gépelni tudó gyakorlatlott adminisztratív munkaerőt keresek. Foto Angelo. 107

Állást keres

Tisztviselő többévi irodai gyakorlattal, kezdő gépirással, állást keres. Címreket a kiadóba kér. 937

Oktatás

Német nyelvet tanít urinő, ebéd koszté ellenében. Piros Béláné, Sztaroveckaya 12. szám 931

Magyar-latin tanítást vállal tanár, Ráday Gedeon-utca 22. 82

Még egy II. v. IV. osztályt végzett, 80-lami gimnázistát szünetidőig tanításra jutásnyosan vállal középiskolai tanár. Címre a kiadóban. 74

KIADÓREKLAMONOS:

SKENT LÁBLÉNYOMDA R. T.

Dr. Duál Árpád Dr. Vitéz Jeromos
főmunkácsió igazgató

Képzelt a Skent László-nyomda r. t. Hírlapnyomó, Nagyvárad, Szántay Kálmán-tér 1. Uti-1.